

Sygn. akt IIW 1085/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Giżycku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodnicząca – SSR Bożena Makowczenko Protokolant – st. sekr. sąd. Urszula Ekstowicz

w obecności oskarżyciela: -----

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2017 roku sprawy

J. J.

córki K. i A. z d. J.

ur. (...) w L.

obwinionej o to, że: od dnia 25.03.2015 roku do dnia 25.02.2016 roku w miejscowości M. nie wskazała osoby, której w dniu 11.03.2015 roku o godzinie 21:29:50 w miejscowości S., Gmina M. (...) powierzyła do kierowania pojazdem marki T. o numerach rejestracyjnych (...). Kierujący tym pojazdem jadąc z prędkością 87 km/h przekroczył dozwoloną prędkość o 37 km/h,

tj. o czyn z art. 96§3kw w zw. z art. 78 ust. 4 i 5

Prawo o ruchu drogowym

1. Obwinioną **J. J.** uniewinnia od popełnienia zarzucanego jej czynu.
2. Na podstawie art.118§2 kpw koszty postępowania przejmują na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II W 1085/16

UZASADNIENIE

W wyniku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 marca 2015r. o godzinie 21.29 w miejscowości S. gmina M. urządzenie fotoradar typu (...)zarejestrowało pojazd marki T. o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca przekroczył prędkość o 37 km/h jadąc z prędkością 87 km/h.

Z danych ewidencyjnych będących w posiadaniu oskarżyciela publicznego wynikało, że właścicielem pojazdu jest obwiniona J. J. zamieszkała w L. przy ul. (...).

W dniu 18 marca 2015r. mąż obwinionej Z. J. odebrał korespondencję skierowaną do obwinionej a w piśmie z dnia 8 czerwca 2015r. Straż Gminna w M. poinformowała obwinioną o prowadzonym postępowaniu w sprawie o wykroczenie polegające na przekroczeniu prędkości w dniu 11 marca 2015r. pojazdem marki T. o numerze rejestracyjnym (...) w miejscowości S..

Nadto, w piśmie tym, powołując się na nie wywiązanie się obwinionej z obowiązku wskazania na żądanie uprawnionego organu komu powierzyła pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, postawiono obwinionej zarzut z art.96§3 kw polegający na tym, że nie wskazała na żądanie uprawnionego organu komu powierzyła

pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie tj. w dniu 11 marca 2015r. o godzinie 21.29. Zaproponowano mandat w wysokości 400 zł.

Obwiniona nie stawiała się na wezwanie celem przesłuchania w charakterze osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia z art.96§3kw. Nie nadesłała też do Straży żadnych pisemnych wyjaśnień.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o:

Wydruk z raportu (k.1), dane obwinionej (k.6), kopia świadectwa legalizacji ponownej (k.7), pismo Straży (k. 5), notatka urzędowa (k.11), wezwanie (k. 2-3).

Obwiniona od wydanego w dniu 13 maja 2016r. wyroku nakazowego odwołała się składając sprzeciw.

Podawała w nim, iż nie zgadza się z wyrokiem i wnosi o umorzenie postępowania jako wszczętego bezprawnym wezwaniem przez nieuprawniony organ albo o uniewinnienie obwinionej.

Podawała w nim, iż wyrok nakazowy wydany został na podstawie wniosku o ukaranie sporządzonego nie tylko bez dostatecznych dowodów winy obwinionego, nie tylko na podstawie domniemań i uproszczeń łamiących obowiązujące konstytucyjne zasady prawne „nullum crimen sine culpa” i „in dubio pro reo”. Obwiniona podważała uprawnienie organu do występowania jako oskarżyciel publiczny w sprawie, w której postępowanie wyjaśniające prowadzone było z naruszeniem prawa, bez respektowania zapisanych w kodeksie karnym praw strony i poprzez stawienie pułapki prawnej na wzywanego polegającej de facto na postawieniu go w sytuacji wyboru pomiędzy poniesieniem odpowiedzialności za wykroczenie drogowe lub poniesienie odpowiedzialności z art.96§3 kw albo narażenie się na odpowiedzialność karna z winy umyślnej w zamiarze ewentualnym za fałszywe oskarżenie o wykroczenie co do której winy wzywany może nie mieć pewności. Każda z alternatyw przesłanych obwinionemu nie zawierała stosownego pouczenia strony co do przysługujących jej praw. Niedopuszczalnym też było nakłanianie wzywanego, któremu żadnej winy nie udowodniono, do dobrowolnego przyjęcia grzywny za pomocą manipulacji logicznej przez grożenie sądem, tak jakby był to organ opresyjny, nie związany z wymiarem sprawiedliwości i powagą Państwa Polskiego, od którego obywatel przede wszystkim winien oczekiwać ochrony swoich praw przed nadużyciami organów mandatowych i sprawiedliwego osądu na podstawie obowiązujących przepisów, obiektywizmu i doświadczenia życiowego.

W dalszej części obwiniona przywołała wyrok Sądu Najwyższego z dnia

30 września 2014r. wydany w sprawie I KZP 16/14, w którym to uznano, iż Straż Miejska jest uprawniona do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu udzielenia informacji kto we wskazanym terminie użytkował pojazd, jak również organ ten posiada uprawnienie oskarżyciela publicznego do występowania z wnioskiem o ukaranie takiej osoby za ujawnione w toku prowadzonych czynności wyjaśniających wykroczenie z art.96§3kw. Niemniej jednak, wywodziła dalej obwiniona, powyższa uchwała nie pozwala interpretować obowiązujących przepisów w sposób, który nadawałby Straży Gminnej uprawnienia do samodzielnego karania właściciela pojazdu grzywną a jedynie prawo do złożenia wniosku o ukaranie w przypadku ujawnienia wykroczenia właściciela pojazdu. Zdaniem obwinionej straż winna była najpierw zbadać czy nastąpiło ujawnienie wykroczenia stypizowanego w art.96§3 kw a dopiero potem grozić wzywaniem odpowiedzialnością z tego tytułu. W ocenie obwinionej, jeśli właściciel pojazdu nie odmówił spełnienia żądania organu a tylko skorzystał z przysługujących mu uprawnień ustawowych – nie ujawniono wykroczenia a straż nie nabyła tym samym prawa o którym mowa w art.17§3 kpw do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego. Nie popełnia wykroczenia ten którego вина nie została udowodniona i który działała w zakresie przysługujących mu praw.

Nadto obwiniona zarzucała, iż nie był mu znany status jaki według organu wzywającego nabył w wyniku niniejszego wezwania. Każda zaś strona postępowania ma swoje prawa zawarte w kodeksie, korzystanie z których bezwzględnie mu przysługuje i nie może być nigdy interpretowane jako wykroczenie. Tymczasem organ mandatowy zachował się tak jakby obwiniona nie posiadała żadnych praw. Wskazywała obwiniona, że jeżeli była osobą podejrzaną to mogła bezkarnie skorzystać z prawa do odmowy skalania wyjaśnień. Jeżeli natomiast obwiniona była świadkiem w momencie

wezwania – a każdy ma taki status w przypadku żądania od niego oświadczenia woli obciążającej inną osobę – to miała prawo uchylić się zgodnie z art.183§1kpk w z. zw. z art.41§1 kpw od udzielenia odpowiedzi z obawy przed odpowiedzialnością za przestępstwo fałszywego oskarżenia z art.234§1kk gdyż nie wiedząc kto kierował pojazdem w chwili zdarzenia mogłaby wskazać osobę przypadkową i godzić się na to że oskarży o wykroczenie osobę niewinną.

W obydwu tych przypadkach bez względu na rolę obwinionej organ nie nabył uprawnień oskarżyciela publicznego a zatem wniosek nie spełniał przesłanek formalno – prawnych mogących skutkować wydaniem wyroku nakazowego.

W podsumowaniu obwiniona powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2014r., w którym to Trybunał uznał, iż niedopuszczalne jest kierowanie przez właściwy organ alternatywnie żądania przyjęcia mandatu karnego za wykroczenie lub denuncjacji innej osoby.

Na wyznaczoną rozprawę w dniu 12 sierpnia 2016r. nie stawiała się obwiniona będąc o niej prawidłowo powiadomiona wobec czego, na podstawie art.67§3 kpw, rozprawę przeprowadzono zaocznie i wydano wyrok, w którym uznano obwinioną za winną popełnienia zarzucanego jej wykroczenia z tą zmianą, że ustalono, iż obwiniona dopuściła się wykroczenia w dniu 26 marca 2015r.

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2016r. Sąd Okręgowy w Olsztynie, na skutek apelacji złożonej przez obwinioną, zaskarżony wyrok uchylił i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania.

Na rozprawę w dniu 2 stycznia 2017r., będąc o niej prawidłowo powiadomiona, obwiniona nie stawiała się. Nie nadesłała też pisemnych wyjaśnień.

Wobec powyższego, na podstawie art.67§3 kpw, rozprawę wobec obwinionej przeprowadzono zaocznie.

W przekonaniu Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, iż obwiniona dopuściła się zarzucanego jej czynu.

Ustalenie to Sąd poczynił w oparciu o poniższe:

Otóż, zgodnie z art.96§3 kw karze grzywny podlega ten kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Obowiązek takiego wskazania wynika wprost z brzmienia art. 78 ust.4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

Koniecznym przy tym pozostaje aby wezwanie zawierające zapytanie o wskazanie właściciela czy posiadacza powierzył pojazd do użytkowania, skierowane zostało do właściwej osoby – właściciela lub posiadacza pojazdu opisanego w zapytaniu i ta osoba odebrała owo wezwanie – a nadto by sformułowanie zapytania nie uniemożliwiło z góry udzielenie na nie odpowiedzi.

Z akt sprawy wynika, iż w dniu 11 marca 2015r. zarejestrowano pojazd należący do obwinionej, którego kierujący o godzinie 21.29 popełnił wykroczenie z art.92a kw przekraczając dozwoloną prędkość jazdy o 37 km/h. O ile jednak zwrotne potwierdzenie odbioru korespondencji kierowanej do obwinionej zostało odebrane przez męża obwinionej - Z. J. w dniu 18 marca 2015r., o tyle nie wskazuje to jaka to była korespondencja a przede wszystkim czy zawierała zapytanie odnośnie komu obwiniona w dniu 11 marca 2015r. powierzyła swój pojazd do kierowania i używania a nadto w jaki sposób zapytanie to zostało sformułowane. Znajdujące się w aktach sprawy wezwanie (k. 2) dotyczy innej osoby, innego pojazdu i innej godziny popełnienia wykroczenia.

W tej sytuacji Sąd powziął wątpliwości czy obwiniona odebrała zapytanie dotyczące przedmiotowego pojazdu, a jeśli tak kiedy to nastąpiło oraz w jaki sposób było ono sformułowane. Wątpliwości te – niemożliwe do usunięcia na skutek likwidacji Straży Gminnej w M. z dniem 30 czerwca 2016r. – skutkowały zastosowaniem reguły o jakiej mowa w art.

5§2 kpk, który to poprzez art. 8 kpw ma zastosowanie w sprawach o wykroczenia a mianowicie, że niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.

O kosztach orzeczono zgodnie z art.118§2kpw.